EK-1

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Üretken Yapay Zekâ Kullanım Beyan ve Doğrulama Formu

Lisansüstü çalışmalarda üretken yapay zekâ araçlarının kullanımına ilişkin öğrenci beyanı

01

Öğrenci, Program ve Çalışma Bilgileri

Adı Soyadı		**Öğrenci No**	
Enstitü		**Anabilim Dalı / Program**	
Lisansüstü Düzey	☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Sanatta Yeterlik	**Eğitim Türü**	☐ Tezli ☐ Tezsiz
Çalışmanın Türü	☐ Tez önerisi ☐ Tez ☐ Dönem projesi ☐ Seminer ☐ Proje ☐ Ödev ☐ Araştırma raporu ☐ Diğer (.....)	**Çalışmanın Başlığı**	
Ders / Proje Kodu (varsa)		**Teslim Tarihi**	____ / ____ / 20____
Danışman / Ders Sorumlusu		**İkinci/Eş Danışman (varsa)**	

02

Üretken Yapay Zekâ Kullanım Durumu

Aşağıdaki alanları adım adım doldurunuz. Üretken yapay zekâ araçları kullanmadıysanız, bu bölümdeki ilk soruyu yanıtladıktan sonra Bölüm 7'ye geçiniz.

Genel Kullanım Durumu	☐ Hayır, bu çalışmanın hazırlanmasında üretken yapay zekâ aracı/araçları kullanmadım. ☐ Evet, bu çalışmanın hazırlanmasında üretken yapay zekâ aracından/araçlarından destek aldım.
Kullanım Düzeyi *(birden fazla seçenek işaretlenebilir)*	☐ Basit Düzeyde Kullanım (Bkz. Yönerge Madde 6) ☐ Üst Düzeyde Kullanım (Bkz. Yönerge Madde 6)
Açıklama	

03

Kullanılan Üretken Yapay Zekâ Araçları

Kullanılan her araç ayrı satırlarda belirtilmelidir. Model/sürüm bilgisi bilinmiyorsa "bilinmiyor" yazılabilir. Gerektiğinde ek satır kullanılabilir.

#	ARAÇ / SİSTEM ADI	MODEL / SÜRÜM	KULLANIM TARİHİ
1			
2			
3			
4			

04

Kullanım Alanları ve Düzeyi

Her satır için uygun seçenek işaretlenmelidir. "Evet" işaretlenen alanlarda kullanımın çalışmaya etkisi Bölüm 5'te açıklanmalıdır. Yasak kullanımlar kabul edilemez ve ek inceleme gerektirir.

KULLANIM ALANI	HAYIR	EVET	KULLANIM TÜRÜ/ DÜZEYİ	GEREKEN İŞLEM / SINIRLANDIRMA
Dil bilgisi, yazım, imla ve anlatım kontrolü	☐	☐	● BASİT	Kısa beyan yeterlidir.
Biçimsel düzenleme, başlıklandırma veya akış önerisi	☐	☐	● BASİT	Akademik içerik öğrenciye ait olmalıdır.
Çeviri veya çeviri kalitesini iyileştirme	☐	☐	● BASİT	Anlam kayması öğrenci tarafından kontrol edilir.
Kavram açıklama, okuma kolaylaştırma veya öğrenme desteği	☐	☐	● BASİT	Doğrudan bilimsel kanıt olarak kullanılmaz.
Araştırma problemi, soru veya hipotez geliştirmeye destek	☐	☐	● ÜST	Nihai karar ve gerekçe öğrenciye aittir.
Literatür taraması stratejisi, anahtar kelime veya veri tabanı önerisi	☐	☐	● ÜST	Arama stratejisi ve kaynaklar doğrulanır.
Kaynak önerisi, bibliyografik bilgi veya atıf biçimlendirme	☐	☐	● ÜST	Her kaynak bağımsız olarak doğrulanır.
Kaynak özetleme, makale karşılaştırma veya kuramsal çerçeve desteği	☐	☐	● ÜST	Asıl metinlerle karşılaştırma yapılır.
Bölüm düzenleme desteği	☐	☐	● ÜST	Nihai metin ve özgün argüman öğrenciye ait olmalıdır.
Yöntem tasarımı, ölçme aracı veya veri toplama planı önerisi	☐	☐	● ÜST	Nihai yöntem öğrenci ve danışman tarafından doğrulanır; çalışmanın niteliğine göre gerekli etik ve mevzuat yükümlülükleri ayrıca gözetilir.
Kodlama, yazılım geliştirme veya analiz kodu önerisi	☐	☐	● ÜST	Kod test edilir, belgelenir ve yeniden çalıştırılır.

KULLANIM ALANI	HAYIR	EVET	KULLANIM TÜRÜ/ DÜZEYİ	GEREKEN İŞLEM / SINIRLANDIRMA
Veri analizi, istatistiksel yorum veya nitel kodlama desteği	☐	☐	● ÜST	Ham veri, analiz çıktıları, kullanılan yöntem/parametreler ve doğrulama kayıtları saklanır.
Şekil, tablo, grafik, görsel veya sunum materyali oluşturma	☐	☐	● ÜST	Kaynak/veri dayanağı, telif ve lisans durumu belirtilir.
Benzerlik azaltma, intihali gizleme veya tespit araçlarını aşma amacı	☐	☐	● YASAK	Bu kullanım kabul edilemez.
Sahte kaynak üretme	☐	☐	● YASAK	Bu kullanım kabul edilemez (Yönerge Madde 6/3-a).
Var olmayan eser, mevzuat, karar ya da atıflara yer verme	☐	☐	● YASAK	Bu kullanım kabul edilemez (Yönerge Madde 6/3-b).
Jüri, danışman, etik kurul süreçlerini yapay zekâ çıktılarıyla yanıltma	☐	☐	● YASAK	Bu kullanım kabul edilemez (Yönerge Madde 6/3-d).
Çalışmanın tamamını veya özgün bilimsel katkı gerektiren bölümlerini büyük ölçüde yapay zekâ araçlarıyla üretme	☐	☐	● YASAK	Bu kullanım kabul edilemez (Yönerge Madde 6/3-g).
Veri, görüşme, anket yanıtı, gözlem notu, kaynak veya kanıt uydurma	☐	☐	● YASAK	Ağır akademik etik ihlal doğurur.
Gizli, kişisel, hassas veya yayımlanmamış veriyi yetkisiz kamuya açık yapay zekâ sistemine yükleme	☐	☐	● YASAK	Yetkisiz paylaşım yapılamaz; veri güvenliği hükümleri uygulanır.

05

Üretken Yapay Zekâ Kullanımının Çalışmanın Bölümlerine Etkisi

Bölüm/kısımlar doldurulur.

BÖLÜM / KISIM	ÜYZ KULLANILDI MI?	KULLANIM TÜRÜ		KATKI DÜZEYİ	AÇIKLAMA
Özet / Abstract	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Dil ☐ Taslak ☐ Diğer	☐ Fikir ☐ Analiz	☐ Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek	
Giriş / Problem	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Dil ☐ Taslak ☐ Diğer	☐ Fikir ☐ Analiz	☐ Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek	
Literatür / Kuramsal Çerçeve	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Dil ☐ Taslak ☐ Diğer	☐ Fikir ☐ Analiz	☐ Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek	
Yöntem	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Dil ☐ Taslak ☐ Diğer	☐ Fikir ☐ Analiz	☐ Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek	
Bulgular / Analiz	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Dil ☐ Taslak ☐ Diğer	☐ Fikir ☐ Analiz	☐ Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek	
Tartışma	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Dil ☐ Taslak ☐ Diğer	☐ Fikir ☐ Analiz	☐ Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek	
Sonuç / Öneriler	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Dil ☐ Taslak ☐ Diğer	☐ Fikir ☐ Analiz	☐ Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek	

06

Doğrulama, Kaynak Güvenilirliği ve Veri Güvenliği

Bu bölüm, üretken yapay zekâ çıktıları karşısında öğrencinin uyguladığı insan denetimini, kaynak doğrulamasını ve veri güvenliği önlemlerini göstermektedir. İlgili olmayan maddelerde "Gerekli değil" notu yazılabilir.

Bilimsel doğrulama ve insan denetimi

KONTROL ÖLÇÜTÜ	EVET	HAYIR
Üretken yapay zekâ çıktıları özgün kaynaklar, veri setleri veya alan bilgisi ile karşılaştırıldı.	☐	☐
Kaynak, DOI, URL, ISBN/ISSN ve bibliyografik bilgiler bağımsız biçimde doğrulandı.	☐	☐
Üretken yapay zekâ tarafından önerilen kaynakların tam metnine veya güvenilir kaydına erişildi.	☐	☐
Üretken yapay zekâ özetleri, ilgili kaynağın asıl metniyle karşılaştırıldı.	☐	☐
Analiz kodu, hesaplama veya görselleştirme çıktıları yeniden çalıştırılarak kontrol edildi.	☐	☐
Verilerin kaynağı ile veri toplama ve analiz süreçleri açıkça belirtildi ve kayıt altına alındı.	☐	☐
Üretken yapay zekâ çıktılarının bilimsel kanıt, uzman görüşü veya birincil kaynak olarak doğrudan kullanımı söz konusudur.	☐	☐
Yanlılık, hata, eksik bağlam ve halüsinasyon riskleri değerlendirildi.	☐	☐
Kullanım kayıtları, komutlar (promptlar) veya çıktı örnekleri gerektiğinde sunulmak üzere saklandı.	☐	☐

Kaynak doğrulama özeti

Üretken yapay zekâ tarafından önerilen/ biçimlendirilen kaynak var mı?	☐ Evet ☐ Hayır	**Üretken yapay zekâ tarafından önerilen ve çalışmada kullanılan tüm kaynaklar bağımsız olarak doğrulandı mı?**	☐ Evet ☐ Hayır
Önerilen kaynak sayısı		**Doğrulanan kaynak sayısı**	
Doğrulamada kullanılan araçlar/ veri tabanları		**Ek No**	
DOI/ISBN/ISSN/URL/ yayınevi/veri tabanı kaydı kontrol edildi mi?	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen	**Kaynakların tam metni veya güvenilir kaydı incelendi mi?**	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen
Ek açıklama			

Veri güvenliği, kişisel veriler ve gizlilik

Çalışma bakımından ilgili olmayan maddelerde "Açıklama" sütununa "Uygulanamaz" yazılır.

BEYAN / KONTROL MADDESİ	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA ("HAYIR" SEÇENEĞİ İŞARETLENDİYSE)
Çalışmada kişisel veri, özel nitelikli kişisel veri, gizli kurumsal veri veya etik kurul kapsamındaki ham veri bulunmaktadır.	☐	☐	
Üretken yapay zekâ kullanımından önce gerekli anonimleştirme/maskeleme işlemi yapılmıştır.	☐	☐	
Gizli, kişisel veya üçüncü kişilere ait bilgiler kamuya açık üretken yapay zekâ aracına girilmemiştir.	☐	☐	
Görüşme dökümü, anket yanıtı veya ham verinin yetkisiz ya da kamuya açık üretken yapay zekâ araçlarına aktarılması söz konusu değildir.	☐	☐	
Kurumsal/lisanslı üretken yapay zekâ aracı kullanıldıysa kullanım koşulları ve veri güvenliği sınırları kontrol edilmiştir.	☐	☐	
Üretken yapay zekâ ile oluşturulan görsel, tablo, kod veya metinlerin telif, lisans ve kaynak gösterme yükümlülükleri değerlendirilmiştir.	☐	☐	

07

Öğrenci Beyan ve Taahhüdü

- ☐ Bu formda verdiğim bilgilerin doğru, eksiksiz ve güncel olduğunu beyan ederim.
- ☐ Üretken yapay zekâ araçlarını kullanmış olmam ya da kullanmamış olmam, çalışmanın tüm akademik, etik ve entelektüel sorumluluğunun tarafıma ait olduğu gerçeğini değiştirmemektedir.
- ☐ Üretken yapay zekâ araçlarından elde ettiğim tüm metin, fikir, özet, kod, veri analizi, görsel, tablo, kaynak önerisi veya diğer çıktıları eleştirel biçimde incelediğimi ve gerekli doğrulamaları yaptığımı beyan ederim.
- ☐ Üretken yapay zekâ tarafından önerilen kaynakları DOI/ISBN/ISSN/URL, yayınevi, veri tabanı, katalog kaydı veya tam metin üzerinden doğrulayarak kullandığımı beyan ederim.
- ☐ Üretken yapay zekâ aracılığıyla gerçek olmayan veri, görüşme, anket yanıtı, gözlem notu, kaynak, atıf, yöntem sonucu veya bilimsel kanıt üretmediğimi; var olmayan ya da doğrulanmamış kaynakları kaynakçada göstermediğimi beyan ederim.
- ☐ Gizli, kişisel, hassas, üçüncü taraflara ait veya etik kurul kapsamındaki verileri yetkisiz biçimde üretken yapay zekâ araçlarına yüklemediğimi; veri güvenliği ve kişisel verilerin korunması yükümlülüklerine uygun davrandığımı beyan ederim.
- ☐ Üretken yapay zekâ kullanımını, benzerlik azaltma, tespit sistemlerini yanıltma, intihali gizleme veya akademik değerlendirme süreçlerini yanıltma amacıyla kullanmadığımı beyan ederim.
- ☐ Çalışmamın tamamını veya özgün bilimsel katkı gerektiren bölümlerini büyük ölçüde üretken yapay zekâ araçlarıyla üretmediğimi; çalışmadaki özgün bilimsel katkının tarafıma ait olduğunu beyan ederim.
- ☐ Gerçeğe aykırı, eksik veya yanıltıcı beyanın -özellikle- akademik etik, disiplin ve lisansüstü eğitim süreçleri bakımından hukuki sonuç doğurabileceğini kabul ederim.

Öğrencinin Adı Soyadı		**Tarih**	____ / ____ / 20____
Telefon /		**E-posta**	
İmza			

08

Danışman / Ders Sorumlusu Değerlendirmesi

*Danışman veya ders sorumlusunun imzası, **beyan edilen her bir üretken yapay zekâ çıktısının teknik olarak doğrulandığı anlamına gelmez**. İmza; öğrencinin beyanının danışmanlık/öğretim süreci kapsamında değerlendirildiğini ve gerekli görülen hususların öğrenciyle paylaşıldığını gösterir.*

DEĞERLENDİRME MADDESİ	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
Öğrenci üretken yapay zekâ kullanım durumunu danışman/ders sorumlusu ile paylaşmıştır.	☐	☐	
Beyan edilen kullanım, çalışmanın türü ve akademik düzeyi bakımından makul görünmektedir.	☐	☐	
Kaynak doğrulama ve atıf güvenilirliği konusunda öğrenciye gerekli uyarılar yapılmıştır.	☐	☐	
Veri güvenliği, kişisel veri veya gizlilik bakımından açık bir risk tespit edilmemiştir.	☐	☐	
Çalışmanın özgün katkısı ve öğrencinin akademik sorumluluğu bakımından açıklama/düzeltme gerekmektedir.	☐	☐	
Ek belge, kaynak doğrulama raporu veya kullanım günlüğü talep edilmiştir.	☐	☐	
Çalışmanın mevcut haliyle değerlendirme/teslim/savunma sürecine alınması uygundur.	☐	☐	

Danışman/Ders Sorumlusu Unvan, Adı Soyadı		**Tarih**	____ / ____ / 20____
Birim		**İmza**	
Değerlendirme Sonucu	☐ Uygun ☐ Düzeltme gerekli ☐ Ek inceleme gerekli		
Açıklama			